

СОЦІАЛЬНА ПІДСТРУКТУРА ОСОБИСТОСТІ

План:

- 1. Поняття соціальної структури**
- 2. Фактори формування соціальної структури**
- 3. Взаємозв'язок особистості і суспільства**
- 4. Складові соціальної підструктури**
- 5. Характер в структурі особистості**

СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДСТРУКТУРИ

Сьогодні настала черга розглянути соціальну підструктуру особистості, визначення її складових елементів та факторів, що впливають на її формування.

Соціальна підструктура особистості характеризує як «зовнішню», так і «внутрішню» співвіднесеність людини з соціумом.

ЧИ ВПЛИВАЮТЬ СТАТУСИ НА ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ РИС ОСОБИСТОСТІ?

Наприклад, працівник призначається **керівником** якогось підрозділу. Новий статус вимагає від нього і нових якостей: ***підвищеної відповідальності*** (адже він тепер відповідає не тільки за себе, але й за колектив), ***більшої наполегливості і працьовитості, ініціативності*** тощо.

СОЦІАЛЬНІ РОЛІ (МОДЕЛІ РОЛЬОВОЇ ПОВЕДІНКИ)

Мал. 4.

Ключові слова «Соціальні ролі підлітка в соціумі»

«ВНУТРІШНЯ» ПРЕДСТАВЛЕНА

сукупністю потреб, інтересів, цілей, мотивів, очікувань, ціннісних орієнтацій, установок, і диспозицій, які формуються на індивідуальному рівні, але в залежності від соціум і виступають мотиваційним механізмом соціальної поведінки.

МОТИВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ

включає в себе взаємодію **потреб, ціннісних орієнтацій і інтересів**, кінцевим результатом яких є їх перетворення в **ціль особистості**.

Потреби виступають (стосовно до особистості) як вихідні побуднику її діяльності, відображаючи об'єктивні умови існування людини, будучи однією з найбільш важливих форм зв'язку особистості з навколишнім світом. Потреби можуть бути природними і соціальними. Разом з тим різкої межі між ними немає, оскільки потреба в одязі, житло, і навіть їжі набувають соціальну «оболонку».

СОЦІАЛЬНА ПІДСТРУКТУРА

Таким чином, **соціальна підструктура** особистості містить сукупність об'єктивних і суб'єктивних властивостей індивіда, що виникають і функціонують у процесі його різноманітної діяльності, під впливом тих спільнот і об'єднань, в які входить людина.

ВПЛИВ СОЦІУМУ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ, ЇЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДСТРУКТУРИ

Особистість майже у всьому залежить від суспільства, бо саме в ньому вона і стає **особистістю** завдяки **процесу соціалізації**. Під **соціалізацією** розуміється соціальний процес **засвоєння** індивідом соціальних норм і правил поведінки, певних знань, моральних і культурних принципів, певного світогляду. Соціалізація відбувається як спонтанно, так і цілеспрямовано. Цілеспрямована соціалізація називається вихованням.

СОЦІАЛІЗАЦІЯ

В наслідок соціалізації індивід власне і стає особистістю.

Під її впливом формується її **внутрішня соціальна структура**, тобто утворюються такі елементи, яких нема у тварин і які утворюють **саму сутність особистості**. Це **знання, соціальні вміння і навички, соціально значущі якості** такі, наприклад, як **працелюбність, відповідальність, толерантність, ініціативність, переконання, усвідомлення свого місця і ролі у суспільстві** та інші.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Можна сказати, що соціальна підструктура особистості – це її внутрішній світ, але світ зумовлений **не її психічними процесами і властивостями**, а світ – зумовлений **соціальними умовами і вимогами**. Таким чином, все, що інтеріоризувалось в особистості з норм і цінностей суспільства, його культури є складовими частинами її соціальної підструктури.

ХАРАКТЕР ЯК ІНТЕГРАЛЬНА СОЦІАЛЬНА ЯКІСТЬ ОСОБИСТОСТІ

- ✘ Поняття "**характер**" походить від грецького слова character, яке означає "**печат**", «**відбиток**". Спочатку під характером розуміли **сукупність прикмет, ознак, які відрізняють одну людину від іншої**. Пізніше до характеру стали включати не всі істотні риси людини, а тільки ті, які **характеризують властивий їй спосіб дій, поведінки в суспільстві**.

ХАРАКТЕР

- **Характер** - це сукупність **стійких індивідуальних** особливостей особистості, які складаються і виявляються в діяльності та спілкуванні, зумовлюючи типові для неї способи поведінки.
- **Характер** - це індивідуальне поєднання **найбільш стійких, істотних** особливостей особистості, які визначають ставлення:

ХАРАКТЕР ПРОЯВЛЯЄТЬСЯ У СТАВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ

- 1) **до самого себе** (міра вимогливості, критичності, самооцінка);
- 2) **до інших людей** (індивідуалізм або колективізм, егоїзм або альтруїзм, жорстокість або доброта, грубість або ввічливість тощо);
- 3) **до справи, праці** (лінь або працьовитість, відповідальність або безвідповідальність, організованість – неорганізованість і т. ін.);
- 4) **до світу речей** (акуратність - неохайність, бережливість - марнотратство, скупість, дбайливе – недбайливе поводження)

У характері відображаються **вольові якості** (готовність долати перешкоди, наполегливість, самостійність, рішучість, дисциплінованість)

ЗАВДАННЯ

Зараз, друзі, переходимо у **MOODLE** і виконуємо завдання за матеріалами попередніх лекцій і сьогоднішньої.

Завдання треба виконати протягом залишку часу до кінця заняття (до **12.45**). Хто не впорається за цей час, отримає оцінку нижчого ґатунку. **Бажаю вам успіху!**